

ADDENDA COVID-19

En previsió de que el curs 2021-2022 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per aconseguir les competències que se'n detallen en aquesta Guia Docent en la seva totalitat i els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per les següents condicions:

- Alteració de la presència en espais concrets amb ratios baixes (15-18 persones) o amb distàncies socials de precaució sanitària.
- Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.
- En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se.

Codi: 106460
Crèdits: 12
Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA
Matèria: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT EN METODOLOGIES D'INVESTIGACIÓ
Curs: QUART
Semestre: ANUAL
Equip docent: Enric Farrés
Hores de dedicació: 150h
Hores lectives: 105h
Hores autònomes: 45h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

El grup d'assignatures teòrica-pràctiques de la matèria context i desenvolupament en metodologies d'investigació està dirigida a proveir a les alumnes d'eines metodològiques i conceptuals per a que aquestes puguin inscriure el seu procés d'investigació en les discussions especulatives i materials del context contemporani de les arts i dels dissenys. Cada una de les assignatures de la matèria es despleguen des de la seva dimensió teòrica i pràctica (antropològica, sociològica...), descriptiva-textual-formal (codis, canals, estructures), dimensió contextual (tecnologia, infraestructura, espais, escenaris), política, cultural (perspectives transfeministes, decolonials...), material i comunicativa/estètica (llenguatges).

Assignatures de la matèria:

Ficció
Arxiu
Subjecte i comunitat

ARXIU

La paraula arxiu no significa res. Està tant gastada que pot voler dir moltes coses. Ara bé, l'arxiu com a mètode de recerca ens permet accedir a diverses formes de coneixement material i alhora dur a terme un anàlisi (historiogràfic, estètic, especulatiu) sobre les relacions epistemològiques i polítiques vinculades amb la construcció de la memòria física i digital, individual i col·lectiva. Així mateix, aquesta assignatura proposa alguns conceptes teòrics i estratègies metodològiques amb les que podem començar a transformar els arxius convencionals desafiant les lògiques de poder i d'organització de l'arxiu hegemònic per indagar-ne models i derivades crítiques.

1. OBJECTIUS

OBJECTIUS GENÈRICS DE L'ASSIGNATURA

Saber utilitzar l'arxiu com a eina de treball per desenvolupar una investigació pròpia.
Entendre el funcionament dels arxius canònics i com es fonamenta la ciència arxivística.
Prendre consciència de la importància dels arxius en relació a la creació de coneixement.
Entendre la crítica als arxius canònics.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Saber situar les parts, funcions i característiques d'un arxiu determinat.
Tenir la capacitat d'explorar un arxiu en benefici d'una investigació pròpia.
Saber compilar, organitzar i sintetitzar la informació que podem trobar en un arxiu.
Saber prendre les decisions adequades alhora de construir un arxiu.

2. COMPETÈNCIES

- E02. Analitzar i relacionar teories, conceptes i sabers de les diverses àrees de coneixement (socials, científiques, de les arts i dels dissenys).
- E04. Analitzar el context sociocultural contemporani, en permanent transformació, i implicar-se en ell des del treball propi en el camp de les arts i/o els dissenys.
- E05. Distingir, jerarquitzar i relacionar críticament continguts formals, dades, documents, conceptes i arguments implicats en el treball propi, emprant recursos apropiats (constel·lacions conceptuals, gràfics relacionals, bancs de referències...).
- E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesi.
- E12. Comunicar idees, processos i resultats de les fases del treball emprant les tècniques de formalització i recursos expressius (gràfics, audiovisuals i performatius) en funció de la proposta i de l'interlocutor.
- E16. Fer propostes específiques en el camp de les arts i dels dissenys, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.
- T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.
- T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.
- T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.
- T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.
- T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

3. RESULTATS D'APRENTATGE

- RA1 (E02.19). Identificar i relacionar pràctiques creatives en àmbits diversos per vincular-los al projecte propi.
- RA2 (E02.20). Vincular teories de les ciències socials i tecnocientífiques al projecte propi.
- RA3 (E04.15). Observar, analitzar i interpretar contextos socioculturals concrets com a criteri de cerca documental per al projecte propi.
- RA4 (E04.16). Resoldre les incidències imprevistes derivades dels processos d'accés i ús de la documentació, els registres i la informació.
- RA5 (E05.3). Distingir, sintetitzar, jerarquitzar i posicionar-se davant la documentació, els registres i la informació recollits en les diferents fases del projecte propi, amb la finalitat d'establir nous discursos a través de la creació de formes d'expressió, de comunicació i de formalització de continguts.
- RA6 (E06.5). Assenyalar problemes i evidències a partir de la cerca de documentació, registres i informació realitzada a l'inici del projecte propi, amb la finalitat de proposar hipòtesis.
- RA8 (E12.8). Sintetitzar per explicar d'una manera clara, oralment i per escrit, les diferents fases del projecte propi.
- RA10 (E15.2). Demostrar autocrítica i autonomia en la presa de decisions al llarg de les diferents fases del projecte propi.
- RA11 (E15.3). Controlar els temps i els recursos en les diferents fases del projecte propi.
- RA12 (E16.1). Elaborar projectes propis sobre la base dels criteris establerts.
- RA13 (E16.2). Demostrar coherència tant en la proposta final com en les decisions preses en les diferents fases del projecte propi, aportant arguments i mostrant adequació i rigor.
- RA14 (E16.3). Adequar allò formal i material en el projecte propi, en funció de la idea treballada.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

4. CONTINGUTS

L'assignatura posa l'accent en els processos d'investigació vinculats a l'arxiu. Per poder facilitar el desenvolupament d'aquests processos els continguts s'estructuren en les següents temàtiques:

- Aperitiu: Genealogia i fonamentació de la ciència arxivística.
- Què és un arxiu? Definicions per tots els gustos.
- Què fa un arxiu? Missions impossibles.
- Quines parts té un arxiu? Cadascú lo seu.
- L'arxiu i el síndrome del *patito feo*: Ningú m'estima.
- Crítica a l'arxiu canònic: Contra l'estandarització dels processos.
- Potencialitats de l'arxiu com a eina de treball: consultar i construir informació.

5. METODOLOGIA

A partir dels continguts i objectius de l'assignatura es treballa sota un marc de taller teòric-pràctic autogestionat, de debat, d'investigació i de realització de propostes personals i/o col·lectives, en relació a les pràctiques d'arxiu com element vertebrador.

L'assignatura s'estructura a partir de diferents àmbits i ritmes de treball que s'aniran alternant al llarg del curs:

1. Càpsules temàtiques. El professorat i l'alumnat posaran en marxa càpsules temàtiques en relació als continguts de l'assignatura, les quals propiciïn reflexió i debat. Textos de diferents autors, documentació visual...
L'alumnat per la seva part també aportarà documentació diversa (recerca) en relació a les pràctiques pròpies on el treball amb l'arxiu siguin significatives (textos, exemples casos d'estudi, etc.) per tal d'aprofundir en el coneixement d'aquestes pràctiques i propiciar-ne el debat, posicionament personal i actitud crítica al respecte. Els alumnes compartiran la informació de la seva recerca, estructurar-la i presentar-la a la resta del grup.
2. La proposta personal i/o col·lectiva. L'alumne/a endegarà processos de treball a partir dels seus interessos i posicionament personal en relació a la noció d'arxiu com a eina d'investigació. Seguiment individualitzat i/o col·lectiu -per part del professorat- en el desenvolupament de la investigació de l'alumne/a. A més d'atendre la importància de les diferents fases per les quals es desenvolupa un projecte, es posarà una especial atenció a l'adequada realització, presentació i comunicació dels projectes propiciant posteriorment el debat en grup al voltant dels processos i els treballs realitzats (tutoria individual o en grup als espais habituals).
Durant el semestre l'alumnat elaborarà un recopilatori (documentació diversa) que recollirà allò succeït a l'assignatura: lectures, referents, debats, assajos, proves i procés de treball i els projectes realitzats. Es produirà un espai virtual compartit autogestionat.
Es preveu presentacions de professionals i visites a arxius, alhora que s'estarà atent a esdeveniments que es considerin escaients a l'interès de l'assignatura.
Part de la recerca, del treball de camp i de la mateixa realització o producció dels projectes es contempla que es desenvolupin en hores de treball autònom. Mentre que les hores de treball presencial prevaldrà l'exposició de continguts (càpsules temàtiques) debats, visites en grup a exposicions o espais pertinents, seguiment individual i/o col·lectiu dels projectes i presentacions requerides; tanmateix alternant-se amb l'experimentació, el desenvolupament i la producció vinculades al treball final de grau.
La metodologia emprada s'articula entre les activitats dirigides (15%), supervisades (15%) i autònomes (64%), tenint aquestes últimes un pes molt important en el bon desenvolupament de l'assignatura. Pel que fa a les activitats d'avaluació representen un 6% dels crèdits. S'entén l'avaluació com una activitat formativa més, reforçant el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura.

6. SISTEMA D'AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant.

- Avaluació contínua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)
- Avaluació contínua de l'exposició i/o realització de processos d'investigació. (50%)
- Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

6.2. ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

La formalització de les propostes s'haurà d'adequar a cada procés de recerca, es posarà especial èmfasi a la investigació relacionada amb el treball final de grau.

6.3. RECUPERACIÓ

El dia 21/01/22 es realitzarà la recuperació de l'assignatura. Per poder accedir a aquesta recuperació s'haurà de complir els següents requisits:

1. Tenir una qualificació final superior o igual a 4,00 i inferior o igual a 4,99.
2. Haver assistit a més del 75% de les sessions programades (10 sessions mínim)

7. BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

CRUZ MUNDET, Jose Ramón. *Manual de archivística*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1999.
BAYARD, Pierre. *Cómo hablar de los libros que no se han leído*. Barcelona: Anagrama, 2008.
MOREY, Miguel: «El lugar de todos los lugares: consideraciones sobre el archivo», *Registros imposibles: el mal de archivo*. XII Jornadas de Estudio de la Imagen de la Comunidad de Madrid. Madrid: Comunidad de Madrid, 2005.
GUASCH, Anna Maria. *Arte y Archivo, 1920-2010. Genealogías, tipologías y discontinuidades*. Madrid: Akal, 2011.
GELEN JELETON (María Ángeles Alcántara Sánchez): «Una archiva del DIY: autoedición y autogestión en artivismo feminista. Entre anachivos sentimentales y cuir», *Revista SOBRE. Prácticas artísticas y políticas de la edición*, núm. 2 (2016), p. 119-130.—Una Archiva del DIY (Do It Yourself): autoedición y autogestión en una fanzinoteca feminista-queer. [2016].

8. PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 17 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

Obertura de la sessió: Anàlisi d'un cas d'estudi.

Compartir material vinculat a la recerca.

Visites a l'aula o visites a espais concrets.

Treball propi individual o en grup.

Posada en comú i tancament de la sessió.

Hi haurà dues presentacions de l'estat del procés d'investigació:

Sessió 7 (12/11/21)

Sessió 13 (14/01/22)